

KARIN
SLAUGHTER
GESPLETEN

Vertaling Ineke Lenting

HarperCollins



Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2018 Karin Slaughter
Oorspronkelijke titel: *Pieces of Her*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2018 Ineke Lenting
Omslagontwerp: Marry van Baar
Omslagbeeld: Ebru Sidar / Arcangel Images
Foto auteur: Alison Rosa
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Books GmbH, Germany

Vertaling Emily Dickinson blz. 5 en 451: Emily Dickinson *Verzamelde gedichten*, vertaling en commentaar Peter Verstegen, Uitgeverij van Oorscot 2018

ISBN 978 94 027 0156 2
ISBN 978 94 027 5586 2 (e-book)
NUR 305
Eerste druk juni 2018

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Publishers LLC, New York, U.S.A.
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Proloog

In al die jaren dat ze van hem had gehouden, had ze hem ergens ook gehaat, op die kinderlijke manier waarop je iets haat waar je geen grip op hebt. Hij was koppig en dom, maar ook knap, wat hem een dekmantel bood voor de fouten die hij voortdurend maakte, telkens dezelfde fouten in eindeloze herhaling, want waarom zou hij aan nieuwe beginnen als de oude zo fantastisch in zijn voordeel werkten?

Ook was hij charmant. Dat was het probleem. Hij won haar voor zich met zijn charme. Hij bracht haar tot razernij en zette vervolgens zijn charme weer in, zodat ze niet wist of hij nu de slang was of dat zij die was en hij de bezweerder.

Hij liet zich meevoeren op zijn charme en op zijn woede; hij kwetste mensen, ontdekte nieuwe dingen die hij boeiender vond en liet de oude als wrakhout in zijn kielzog achter.

Maar toen opeens was zijn charme uitgewerkt, als een ontspoorde tram. Als een trein zonder machinist. De fouten konden niet meer vergeven worden, en uiteindelijk was dezelfde fout een tweede keer niet over het hoofd gezien en had de derde keer afgrijselijke gevolgen gehad: het had een leven gekost, er was een doodvonnis uitgesproken, en daarna had het – bijna – een tweede leven gekost: dat van haar.

Hoe kon ze van iemand blijven houden die haar kapot had willen maken?

Toen ze nog bij hem was geweest – en ze was onmiskenbaar bij hem geweest tijdens zijn lange zondeval – hadden ze zich woedend tegen het systeem gekeerd. Tegen de groepshuizen. De noodafdelingen. Het gekkenhuis. De psychiatrische inrichting. De ellende. Het personeel dat de patiënten verwaarloosde. De verzorgers die de dwangbuizen strak aansnoerden. De verpleegkundigen die de andere kant op keken. De artsen die de pillen uitdeelden. De urine op de vloer. De ontlasting op de muren. De patiënten, de medegevangenen, het gehoon, het verlangen, het slaan, het bijten.

Wat hij het spannendst had gevonden, was niet het onrecht, maar die vonk van woede. De uitdaging van een nieuwe zaak om voor te vechten. De kans om te kunnen vernietigen. Het gevaarlijke spel. Het dreigende geweld. Het vooruitzicht op roem. Hun namen op de voorpagina's. Hun gerechtvaardigde daden op de lippen van schoolkinderen die over verandering leerden.

Penny, nickel, dime, quarter, dollar bill.

Wat ze altijd had verzwegen, die ene zonde die ze nooit kon opbiechten, was dat zij de eerste vonk had doen ontstaan.

Ze had altijd fel en vol overtuiging geloofd dat je de wereld alleen kon veranderen door haar te vernietigen.

20 AUGUSTUS 2018

EEN

‘Andrea,’ zei haar moeder. ‘Andy,’ liet ze erop volgen, waarmee ze een verzoek inwilligde dat haar dochter haar al duizend keer had gedaan.

‘Mam –’

‘Laat me uitpraten, schat.’ Laura zweeg even. ‘Alsjeblieft.’

Andy knikte in afwachting van een preek die er al heel lang aan zat te komen. Vandaag was ze officieel eenendertig. Haar leven zat op een dood spoor. Het werd tijd om beslissingen te nemen, vóór het leven de beslissingen voor haar ging nemen.

‘Het is mijn schuld,’ zei Laura.

Andy voelde haar gesprongen lippen van verbazing uiteenwijken. ‘Wat is jouw schuld?’

‘Dat je hier bent. Dat je hier vastzit.’

Andy spreidde haar armen en gebaarde naar het restaurant. ‘Hier, in de Rise-n-Dine?’

Haar moeders blik gleed van de bovenkant van Andy’s hoofd naar haar handen, die nerveus naar de tafel terugdwarrelden. Donkerblond haar, opgebonden in een slordige paardenstaart. Donkere kringen onder haar vermoeide ogen. Nagels die tot op het leven waren afgekloven. Haar benige polsen, die uitstaken als de voorplecht van een schip. Over haar doorgaans bleke huid lag nu een grauw waas.

En dan was haar werkplunje nog niet eens in de lijst met onvolkomenheden opgenomen. Het marineblauwe uniform hing als een papieren zak om haar heen. Het stugge, zilverkleurige insigne op haar borstzak toonde het palmlogo van Belle Isle met daaromheen het woord POLITIEMELDKAMER. Zo leek ze net een agent, maar niet echt. Net een volwassene, maar niet heus. Vijf nachten per week zat ze samen met vier andere vrouwen in een donkere, bedompte kamer, waar ze 911-oproepen beantwoordde, kentekens en rijbewijzen natrok en zaaknummers toewees. Rond zes uur ’s ochtends sloop ze terug naar haar moeders huis, waarna ze het grootste deel van haar dag versliep.

‘Ik had je nooit terug moeten laten komen,’ zei Laura.

Met opengeperste lippen staaarde Andy naar de laatste restjes eigeel op haar bord.

‘Lieverd.’ Laura reikte over de tafel naar haar hand en wachtte tot ze opkeek. ‘Ik heb je uit je leven weggeplukt. Ik was bang en egoïstisch.’ Er verschenen tranen in haar ogen. ‘Had ik je maar niet zo hard nodig gehad. Had ik maar niet zoveel van je gevraagd.’

Andy schudde haar hoofd. Ze richtte haar blik weer op haar bord.

‘Schat.’

Andy bleef haar hoofd schudden, want anders moest ze iets zeggen, en als ze iets zei, zou ze de waarheid moeten vertellen.

Haar moeder had haar nergens om gevraagd.

Drie jaar geleden was Andy in gedachten verzonken op weg geweest naar haar luizige flat in een vier verdiepingen tellend gebouw zonder lift in de Lower East Side. Ze was net het vooruitzicht aan de zoveelste nacht in het tweekamerkrot aan het verdringen – dat ze met drie andere meiden deelde, die ze geen van allen echt mocht en die alle drie jonger, mooier en talentvoller waren dan zij – toen Laura had gebeld.

‘Borstkanker,’ had ze gezegd. Ze had niet gefluisterd of eromheen gedraaid, maar was, kalm als altijd, meteen ter zake gekomen. ‘Stadium drie. De chirurg gaat de tumor verwijderen en terwijl ik onder zeil ben, voert hij een biopsie uit op de lymfeklieren om te zien...’

Laura had nog meer gezegd. Met een afstandelijke, wetenschappelijke gedetailleerdheid die niet aan Andy was besteed – haar taalverwerkend vermogen was op slag in het niets opgelost – had ze uitgelegd wat er ging gebeuren. Meer dan ‘kanker’ was het woord ‘borst’ blijven hangen, en ze had meteen moeten denken aan haar moeders volle boezem. Weggestopt in een zedig badpak aan het strand. Glurend over de halslijn van de regency-jurk die ze op Andy’s zestiende verjaardagsfeest had gedragen, dat als thema Jane Austens Netherfield had gehad. Vastgesnoerd onder de voorgevormde cups en snijdende beugels van haar Lady Comfort-bh wanneer ze op de bank in haar spreekkamer zat en met haar patiënten bezig was.

Een echte schoonheid was Laura Oliver niet, maar ze mocht er –

zoals mannen dat zeiden – zeker wezen. Of misschien zeiden vrouwen dat, maar dan in de vorige eeuw. Laura was geen type voor dikke lagen make-up en parels, maar ze ging nooit de deur uit voor ze een kam door haar korte grijze kapsel had gehaald. Haar linnen pantalons waren altijd kreukloos gesteven, en haar slips waren schoon en lubberden niet.

Andy, daarentegen, vond het elke dag weer een hele toer om haar flat te verlaten. Telkens moest ze terug omdat ze iets was vergeten, haar telefoon of haar ID-kaart voor op het werk bijvoorbeeld, en één keer zelfs voor haar sneakers toen ze erachter kwam dat ze op haar huissloffen naar buiten was gelopen.

Als mensen in New York haar vroegen wat voor iemand haar moeder was, dacht ze automatisch aan iets wat Laura over haar eigen moeder had gezegd. *Ze wist altijd waar de deksels van haar tupperwarebakjes waren.*

Andy vond het nog te veel moeite om een gripzakje te sluiten.

Aan de telefoon, op dertienhonderd kilometer afstand, had ze alleen aan haar moeders ingehouden adem gehoord dat ze dit moeilijk vond. ‘Andrea?’

Met de geluiden van New York gonzend in haar oren had Andy zich weer op haar moeders stem geconcentreerd.

Kanker.

Ze probeerde iets te brommen, maar kreeg er geen geluid uit. Dit was shock. Dit was angst. Dit was losgeslagen paniek, omdat de wereld opeens gestopt was met draaien en alles – de mislukkingen, de teleurstellingen, haar afschuwelijke leven in New York van de afgelopen zes jaar – zich terugtrok als het golfdal van een tsunami. Dingen die altijd verborgen hadden moeten blijven, verschenen opeens aan de oppervlakte.

Haar moeder had kanker.

Misschien was ze stervende.

Misschien ging ze dood.

‘Ik krijg chemo,’ had Laura gezegd, ‘wat volgens de verhalen geen pretje is.’ Ze was het gewend Andy’s langdurige stiltes op te vullen,

had lang geleden geleerd die te negeren als ze niet wilde dat het op ruzie uitliep in plaats van op hervatting van een beschaafd gesprek. ‘Vervolgens moet ik elke dag een pil slikken, en dat is het dan. De overlevingskans na vijf jaar is ruim zeventig procent, dus veel reden voor zorg is er niet, behalve dan dat ik erdoorheen moet.’ Een adem-pauze, of misschien hoopte ze dat Andy iets wilde zeggen. ‘Het is uitstekend te behandelen, schat. Maak je maar geen zorgen. Blijf maar waar je bent. Je kunt toch niets doen.’

Er was keihard geclaxonneerd. Andy had opgekeken. Ze stond als een standbeeld midden op een zebrapad. Met moeite zette ze zich in beweging. De telefoon brandde tegen haar oor. Het was na middernacht. Zweet rolde over haar rug en lekte als gesmolten boter uit haar oksels. Ze hoorde het ingeblikte gelach van een sitcom, flessengerinkel en een naamloze, allesdoordringende hulpkreet van het soort dat ze al tijdens haar eerste maand in de stad had leren negeren.

De stilte aan haar kant van de lijn duurde te lang. ‘Andrea?’ had haar moeder ten slotte aangedrongen.

Andy had haar mond geopend zonder te weten wat ze moest zeggen.

‘Schat?’ had haar moeder gezegd, nog steeds geduldig, nog steeds belangeloos vriendelijk, zoals tegen iedereen die ze tegenkwam. ‘Ik hoor straatgeluiden, anders zou ik denken dat de verbinding was verbroken.’ Weer zweeg ze even. ‘Andrea, ik moet echt weten of wat ik je net verteld heb tot je is doorgedrongen. Het is belangrijk.’

Haar mond had nog steeds opengehangen. De rioollucht die niet uit haar wijk was weg te denken, had zich achter in haar neus genesteld, als een sliert overgare spaghetti die tegen een keukenkastje was gekwakt. Weer werd er geclaxonneerd. Weer schreeuwde een vrouw om hulp. Weer rolde er een zweetdruppel over haar rug. Hij bleef steken in de tailleband van haar slip. Op de plek waar ze die altijd naar beneden trok, was het elastiek ingescheurd.

Andy wist nog steeds niet hoe ze erin geslaagd was zichzelf uit haar verdoving los te maken, maar ze wist wel wat ze uiteindelijk tegen haar moeder had gezegd: ‘Ik kom naar huis.’

Aan haar zes jaar in de stad had ze bitter weinig overgehouden. Haar drie parttimebaantjes had ze met een sms'je opgezegd. Haar metrokaart was naar een dakloze vrouw gegaan, die haar eerst had bedankt en toen had gekrijst dat ze een vuile hoer was. Alleen het hoogstnoodzakelijke ging haar koffer in: lievelingsshirts, spijkerbroeken die lekker zaten, verschillende boeken die niet alleen de reis vanaf Belle Isle hadden overleefd, maar ook vijf opeenvolgende verhuizingen naar steeds armoedigere flats. Eenmaal thuis zou ze haar handschoenen, haar gewatteerde winterjas en haar oorwarmers niet meer nodig hebben. Het was haar te veel moeite geweest om haar lakens te wassen of ze zelfs maar van de oude chesterfieldbank te halen die als bed dienstdeed. Bij het aanbreken van de dag was ze naar LaGuardia vertrokken, nog geen zes uur na haar moeders telefoontje. In een oogwenk was haar leven in New York voorbij geweest. Het enige wat haar drie jongere, getalenteerdere flatgenotes aan haar zou doen herinneren, waren het voor de helft opgegeten broodje Filet-O-Fish dat ze in de koelkast had achtergelaten en haar deel van de huur voor de volgende maand.

Dat was nu drie jaar geleden, bijna de helft van het aantal jaren dat ze in de stad had gewoond. Als ze zich gedeprimeerd voelde, zocht ze tegen wil en dank op Facebook haar vroegere flatgenoten op om te zien hoe het hun verging. Zij vormden haar maatstaf. Haar stok achter de deur. Een van hen had zich opgewerkt tot het middenkader van een modeblog. De tweede had haar eigen ontwerpbedrijfje voor maatsneakers opgericht. De derde was gestorven na een cocaïnebacchanaal op het jacht van een rijke vent, maar nog steeds waren er nachten dat Andy, bijvoorbeeld wanneer ze tijdens haar werk een telefoontje van een twaalfjarige binnenkreeg die het grappig vond om 911 te bellen met het smoesje dat hij gemolesteerd werd, onwillekeurig dacht dat ze de minst getalenteerde van hen allemaal was.

Jezus, een jacht.

Een jácht.

‘Schat?’ Haar moeder tikte op de tafel om haar aandacht te trekken. Het lunchpubliek was grotendeels verdwenen. Voor in de zaak keek een man boos boven zijn krant uit. ‘Waar ben je toch?’

Weer spreidde Andy haar armen en wees om zich heen, maar het gebaar voelde gemaakt. Ze wisten heel goed waar ze was: op nog geen acht kilometer van waar ze was vertrokken.

Andy was naar New York gegaan in de veronderstelling een manier te zullen vinden om te kunnen schitteren, maar het weinige licht dat ze uiteindelijk uitstraalde, leek meer op het flauwe schijnsel van een oude noodzaklamp die te lang in de keukenla had gelegen. Actrice of model of iets vergelijkbaar clichématigs had ze niet willen worden. Ze had nooit van een leven als ster gedroomd. Een leven in de nabijheid van sterren, dat was haar ambitie geweest: persoonlijk assistent, koffiehaler, rekvisiteur, decorschilder, socialmediamanager, lid van het ondersteunend personeel dat het leven van de ster mogelijk maakte. Ze wilde zich koesteren in de gloed. Erbij horen. Mensen kennen. Connecties hebben.

Haar docent aan het Savannah College of Art and Design had haar een geschikte connectie geleverd. Ze had grote indruk op hem gemaakt met haar hartstochtelijke liefde voor de kunst – tenminste, dat had hij beweerd. Dat hij dat had gezegd toen ze in bed lagen, had ze pas na afloop een punt gevonden. Toen ze de affaire had beëindigd, had de man haar terloopse opmerking over de carrière waarop ze zich wilde concentreren als een bedreiging opgevat. Voor Andy het door had gehad, voor ze aan haar docent had kunnen uitleggen dat ze zijn flagrant ongepaste gedrag niet als hefboom gebruikte om haar carrière op gang te helpen, had hij zijn invloed al aangewend om een baan voor haar te regelen als assistent van de assistent-decorontwerper in een off-Broadwayproductie.

Off-Broadway!

Op hooguit een steenworp afstand van on-Broadway!

Nog een jaar en Andy zou afstuderen in theatertechniek, maar ze had haar koffer gepakt en was zonder achterom te kijken naar het vliegveld vertrokken.

Twee maanden later was de voorstelling na verpletterend slechte recensies gestopt.

De rest van de crew had al snel ander werk gevonden, had zich bij

andere producties aangesloten, maar Andy had zich een typisch New Yorks leven aangemeten. Ze had gewerkt als serveerster, als hondenuitlater, als reclameschilder, als incasseerder voor een telefoonbedrijf, als bezorger, als faxcontroleur, als broodjesmaker, als vakbondsloze kopieerpapierinvoerder, om te eindigen als de sneue loser die een half opgegeten broodje Filet-O-Fish in de koelkast had laten liggen, de huur voor een maand op het keukenblad had achtergelaten en naar Kneutergat in Georgia was vertrokken, of waar ze ook vandaan kwam.

Het enige wat Andy mee terug naar huis had genomen, was een laatste snippertje waardigheid, en dat ging ze verkwisten aan haar moeder.

Ze keek op van haar eieren. ‘Mam.’ Ze kuchte even voor ze het opbiechtte. ‘Wat lief dat je dat zegt, maar het is jouw schuld niet. Het klopt dat ik naar huis ben gekomen om jou te zien. Maar ik ben gebleven om andere redenen.’

Laura fronste haar voorhoofd. ‘Wat voor redenen dan? Je vond het heerlijk in New York.’

Ze had New York gehaat.

‘Je deed het zo goed daar.’

Ze was er bijna verzopen.

‘Die jongen met wie je uitging, was gek op je.’

En op elke kut in zijn gebouw.

‘Je had zoveel vrienden.’

En niet één van hen had na haar vertrek iets van zich laten horen.

‘Tja,’ verzuchtte Laura. Het lijstje bemoedigende opmerkingen was kort maar indringend geweest. Zoals gewoonlijk was Andy een open boek voor haar. ‘Liefje, je hebt altijd iemand anders willen zijn. Een bijzonder iemand. Iemand met een gave, bedoel ik, een uniek talent. Voor mij en voor papa ben je natuurlijk heel bijzonder.’

‘Dank je,’ zei ze, maar het kostte haar moeite niet met haar ogen te rollen.

‘Je hebt wel degelijk talent. Je bent slim. Meer dan slim. Je bent intelligent.’

Andy streek met haar handen over haar gezicht, alsof ze zichzelf uit

dit gesprek kon wissen. Ze wist dat ze talent had en slim was. Het probleem was dat iedereen in New York getalenteerd en slim was geweest. Zelfs de jongen achter de kassa in de buurtsuper was grappiger, sneller en slimmer dan zij.

‘Er is niks mis met gewoon zijn,’ benadrukte Laura. ‘Gewone mensen leiden heel zinvolle levens. Kijk maar naar mij. Je pleegt echt geen verraad als je van het leven geniet.’

Andy zei: ‘Ik ben eenendertig; ik heb al drie jaar geen echte date gehad; ik heb een schuld van drieënzestigduizend dollar voor een studie die ik niet eens heb afgemaakt, en ik woon in een eenkamerappartement boven mijn moeders garage.’ Moeizaam perste de lucht zich door haar neus toen ze probeerde te ademen. De opsomming had haar borst samengesnoerd. ‘Het gaat er niet om wat ik verder nog kan doen. Wat ik verder nog kan verkloten, dát is de vraag.’

‘Je gaat niets verkloten.’

‘Mam...’

‘Je bent gewoon een beetje depri. Een mens kan overal aan wennen, ook aan slechte dingen. Je kunt nu alleen maar overeind krabbelen. Van de vloer kun je niet vallen.’

‘Heb je weleens van kelders gehoord?’

‘Kelders hebben ook vloeren.’

‘Dat heet de grond.’

‘Maar “grond” is gewoon een ander woord voor “vloer”.’

‘Grond gaat dieper, en dat heet graf.’

‘Waarom ben je toch altijd zo morbide?’

Plotseling opkomende ergernis sleep een messcherpe rand aan Andy’s tong, maar ze slikte haar woorden in. Nu ze niet meer konden ruziën over te laat thuiskomen, over make-up of strakke spijkerbroeken, waren er andere zaken die aanleiding gaven tot conflicten met haar moeder. Dat kelders vloeren hadden. De goede kant om wc-papier van de rol te scheuren. Of vorken met de tanden naar boven of naar beneden in de vaatwasser gingen. Of het een winkelwagentje of een winkelkarretje was. Dat Laura de naam van de kat verkeerd uitsprak, want hij heette Mr. Purrkins in plaats van Mr. Perkins.

‘Toen ik laatst met een patiënt bezig was, gebeurde er iets heel vreemds,’ zei Laura.

Met een cliffhanger van onderwerp veranderen was typisch zo’n uitgesleten pad naar een wapenstilstand.

‘Echt heel vreemd,’ beklemtoonde ze.

Andy aarzelde en gaf toen een aanmoedigend knikje.

‘Hij vertoonde symptomen van Broca-afasie. Een rechtszijdige verlamming.’ Laura was spraaktherapeut en woonde in een kustplaatsje vol pensionado’s. Het gros van haar patiënten was getroffen door een ondermijnende beroerte. ‘In zijn vorige leven werkte hij in de IT, maar dat doet er verder niet toe.’

‘Wat was er zo vreemd aan?’ vroeg Andy, zoals van haar verwacht werd.

Laura glimlachte. ‘Hij vertelde over de bruiloft van zijn kleinzoon, en ik heb geen idee wat hij probeerde te zeggen, maar het klonk als “*blue suede shoes*”. En opeens kreeg ik een flits, kwam er een soort herinnering boven, aan toen Elvis stierf.’

‘Elvis Presley?’

Ze knikte. ‘Dat was in ’77, dus ik moet veertien zijn geweest en was meer fan van Rod Stewart dan van Elvis. Hoe dan ook, we hadden een stel aartsconservatieve dames met van dat hoog opgetoupeerde haar in onze kerk die zich de ogen uit de kop jankten omdat hij er niet meer was.’

Andy lachte weifelend, onzeker welke kant het verhaal op ging.

Laura lachte al even weifelend terug. Chemobrein, ook al was haar laatste behandeling al een hele tijd geleden geweest. Ze was de clou van haar verhaal vergeten. ‘Gewoon iets grappigs wat ik me herinnerde.’

‘Ze waren zeker behoorlijk hypocriet, die hoog opgetoupeerde dames?’ Andy probeerde Laura’s geheugen op te frissen. ‘Want Elvis was best wel sexy, hè?’

‘Laat ook maar.’ Laura gaf haar weer een klopje op haar hand. ‘Ik ben zo blij met jou. Zoals je me gesteund hebt toen ik ziek was. Zo hecht als we nog steeds zijn. Dat koester ik. Het is een geschenk.’ Haar moeders stem begon te trillen. ‘Maar ik ben nu beter. En je moet je

eigen leven weer oppakken. Ik wil dat je gelukkig bent, of in elk geval dat je je met jezelf verzoent. Ik ben bang dat dat hier niet gaat lukken, schat. Ook al wil ik het je nog zo graag gemakkelijk maken, ik weet dat het alleen kans van slagen heeft als je het helemaal zelf doet.’

Andy sloeg haar blik op naar het plafond en staaarde daarna naar het verlaten winkelcentrum. Ten slotte keek ze haar moeder weer aan.

Laura had tranen in haar ogen. Ze schudde haar hoofd, vol ontzag, leek het. ‘Je bent fantastisch. Weet je dat?’

Andy lachte wat moeizaam.

‘Je bent fantastisch omdat je zo helemaal jezelf bent.’ Laura legde haar hand op haar hart. ‘Je bent begaafd, je bent mooi, en je vindt vast je weg, liefje. De juiste weg, hoe dan ook, want het zal de weg zijn die je zelf hebt gekozen.’

Andy kreeg een brok in haar keel. Haar ogen werden vochtig. Om hen heen heerste stilte. Ze hoorde het bloed door haar aderen ruisen.

‘Goed.’ Laura lachte, weer zo’n sleetse tactiek om een emotioneel moment te verlichten. ‘Gordon vindt dat ik je een deadline moet geven voor je vertrek.’

Gordon. Andy’s vader. Trust- en vastgoedadvocaat. Zijn hele leven bestond uit deadlines.

‘Maar ik geef je geen deadline,’ zei Laura. ‘En ook geen ultimatum.’

Gordon was ook dol op ultimatum.

‘Als dit namelijk je leven is...’ Ze wees naar het politieachtige, volwassenachtige uniform. ‘...omarm het dan. Accepteer het. En als je iets anders wilt doen...’ Weer kneep ze in Andy’s hand. ‘...dan ga je iets anders doen. Je bent nog jong. Je hebt geen hypotheek, niet eens een auto op afbetaling. Maar je bent gezond. Je bent slim. Je kunt alles doen wat je wilt.’

‘Niet met mijn studieschuld.’

‘Andrea,’ zei Laura. ‘Ik wil niet de onheilspreeker uithangen, maar als je futloze rondjes blijft draaien, ben je voor je het weet veertig en doodziek van je leven in een tredmolen.’

‘Veertig,’ herhaalde Andy, een leeftijd die met elk voortschrijdend jaar minder oud en afgeleefd leek.

‘Je vader zou zeggen –’

‘Niet lullen maar poetsen.’ Gordon zei altijd dat Andy in actie moest komen, iets van zichzelf moest maken, iets moest dóén. Heel lang had ze haar apathie aan hem geweten. Als allebei je ouders gedreven, succesvolle mensen waren, was lui zijn toch een soort rebellie? Dan was je toch dwars en koos je consequent voor de gemakkelijke weg als de moeilijke weg gewoon... te moeilijk was?

‘Mrs. Oliver?’ zei een vrouw van middelbare leeftijd. Dat ze inbreuk maakte op een vredig moeder-dochtermoment leek niet tot haar door te dringen. ‘Ik ben Betsy Barnard. Vorig jaar hebt u mijn vader behandeld. Ik wilde u alleen even bedanken. U hebt wonderen verricht.’

Laura stond op en schudde de vrouw de hand. ‘Wat lief dat u dat zegt, maar hij heeft het helemaal zelf gedaan.’ Ze schakelde moeiteloos over op wat Andy haar Mrs-Oliver-de-behandelaarmodus noemde en stelde open vragen over de vader van de vrouw, die ze zich duidelijk niet goed meer kon herinneren, maar ze deed het niet slecht, zodat de vrouw zich gemakkelijk liet beetnemen.

Met een knikje naar Andy zei Laura: ‘Dit is mijn dochter, Andrea.’

Betsy knikte vluchtig terug. Stralend onderging ze Laura’s aandacht. Iedereen hield van haar moeder, ongeacht de rol die ze speelde: spraaktherapeut, vriendin, ondernemer, kankerpatiënt, moeder. Haar vriendelijkheid was van het niet-aflatende soort, maar werd dankzij haar scherpe, soms wat cynische gevatheid nooit te stroperig.

Soms, meestal als ze een paar drankjes ophad, vertoonde Andy dezelfde eigenschappen tegenover vreemden, maar als die haar eenmaal echt hadden leren kennen, bleven ze zelden hangen. Misschien was dat Laura’s geheim. Ze had tientallen, misschien wel honderden vrienden en vriendinnen, maar geen van hen kende het hele plaatje.

‘O!’ zei Betsy luid. ‘Dan zal ik u aan mijn dochter voorstellen. Frank heeft u vast alles over haar verteld.’

‘Reken maar dat Frank dat gedaan heeft.’

Andy zag de opluchting in Laura’s ogen; ze was de naam van de man inderdaad vergeten. Ze knipoogde naar haar dochter en viel even terug in haar moedermodus.